

Kielce, dnia 28.05.2019 r.

WI.44.21.2019

Pan Bogdan Wenta
Prezydent Miasta Kielce

W odpowiedzi na pytania zawarte w Pana wniosku z dnia 09.05.2019 roku (doręczonym do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 13.05.2019 roku):

- czy istnieje możliwość zaciągnięcia przez Miasto kredytu konsolidacyjnego (poza budżetem j.s.t. oraz poza rachunkiem bankowym gminy) z późniejszym od dotychczasowego terminem jego spłaty, bez stosowania warunku obniżenia łącznego kosztu obsługi długu?
- czy dodanie ust. 3b do art. 243 ustawy o finansach publicznych, jest równoznaczne z ograniczeniem możliwości przeprowadzenia przez j.s.t. konsolidacji zadłużenia poza budżetem i poza rachunkiem budżetu gminy?

przedstawiam stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach dotyczące powyższych zagadnień.

Zgodnie z art. 243 ust. 3b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 869):

„Ograniczenia określonego w ust. 1 nie stosuje się także do następującej wyłącznie w roku budżetowym, na który uchwalono budżet, wcześniejszej spłaty zobowiązań, która przypadałaby po roku budżetowym, na który uchwalono budżet:

- 1) środkami pochodzącymi z nowego zobowiązania, jeżeli obniża to łączny koszt obsługi długu w całym okresie spłaty;
- 2) wynikających z posiadania wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6, środkami z tego tytułu;
- 3) środkami z tytułu innego niż wymieniony w pkt 1 i 2, w szczególności z posiadanych przychodów, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 4 i 7, jeżeli jednostka nie zaciąga zobowiązań dłużnych określonych w art. 89 ust. 1 pkt 2”.

Jak wynika z wyżej przywołanego przepisu – który na podstawie art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500) ma zastosowanie do budżetów i wieloletnich prognoz finansowych j.s.t. począwszy od 2019 roku - do wyliczenia indywidualnego wskaźnika zadłużenia j.s.t.

określonego w art. 243 ust. 1 nie uwzględnia się jednorazowej przedterminowej spłaty istniejących zobowiązań (zaplanowanych jako rozchód w roku budżetowym na który uchwalono budżet), która przypadłaby do spłaty po roku budżetowym, na który uchwalono budżet sfinansowanej środkami pochodzącymi z nowo zaciąganego zobowiązania (z tzw. kredytu konsolidacyjnego) jednakże pod tym warunkiem, że zaciągnięcie nowego zobowiązania finansowego celem wcześniejszej spłaty istniejącego zadłużenia (lub jego części) skutkować będzie obniżeniem łącznego kosztu obsługi długu w całym okresie spłaty.

Obligatoryjny efekt finansowy zaciągnięcia tzw. kredytu konsolidacyjnego w postaci obniżeniem łącznego kosztu obsługi długu w całym okresie spłaty jednostka samorządu terytorialnego - na podstawie art. 243 ust. 3b ust. 5 w/w ustawy – powinna wykazać w formie przedstawionych w objaśnieniach danych dołączanych do w.p.f. Określając łączny koszt obsługi długu związany z danym zobowiązaniem, należy uwzględnić koszty, które jednostka jest obowiązana zapłacić, w szczególności odsetki, opłaty i prowizje.

Wyżej wskazane zmiany wprowadzone do ustawy o finansach publicznych mają pozytywne znaczenie nie tylko dla tych j.s.t., które zamierzają dokonać restrukturyzacji zaciągniętych zobowiązań zaciągając nowe, korzystniejsze zobowiązania finansowe mając na celu obniżenie kosztów obsługi zadłużenia (art. 243 ust. 3b pkt 1 w/w ustawy) - przy jednoczesnym pozostawieniu bez zmian łącznej kwoty długu j.s.t.

Art. 243 ust. 3b ustawy o finansach publicznych umożliwia również tym j.s.t., które dysponują środkami finansowymi wskazanymi w pkt 2 i 3 wcześniejszą spłatę w bieżącym roku budżetowym całości zadłużenia lub jego części przypadającej do spłaty w latach następnych z tych środków – co w rezultacie również prowadzi do obniżenia kosztów obsługi zadłużenia z uwagi na zmniejszenie się kwoty długu (lub całkowitą redukcję długu).

Z zamieszczonego w Pana piśmie opisu stanu faktycznego wynika, że Miasto Kielce zamierza zaciągnąć nowe zobowiązanie (kredyt konsolidacyjny) celem uzyskania karencji spłaty części rat kapitałowych przypadających obecnie na lata 2020-2026, których spłata odroczone byłaby do roku 2030-2036 - jednakże bez uzyskania efektu finansowego w postaci obniżenia łącznego kosztu obsługi długu w całym okresie spłaty.

Odpowiadając na pierwsze pytanie wskazane w Pana wniosku stwierdzić należy, iż w takim stanie faktycznym nie istnieje - z uwagi na art. 243 ust. 3b pkt 1 ustawy o finansach publicznych - możliwość zaciągnięcia przez Miasto Kielce kredytu konsolidacyjnego z późniejszym od dotychczasowego terminem spłaty rat kapitałowych (lub wykupów papierów wartościowych) przypadających na dany rok budżetowy, bez jednoczesnego zrealizowania warunku zapewnienia obniżenia łącznego kosztu obsługi długu.

Natomiast odpowiadając na drugie pytanie stwierdzić należy, iż dodanie ust. 3b pkt 1 i ust. 5 do art. 243 ustawy o finansach publicznych jest równoznaczne z brakiem możliwości przeprowadzenia przez j.s.t. konsolidacji zadłużenia w drodze zaciągnięcia kredytu tzw.

konsolidacyjnego, który w roku jego zaciągnięcia nie byłby uprzednio zaplanowany w uchwale budżetowej i który nie zostałby udostępniony j.s.t. (uruchomiony) na rachunek bankowy budżetu.

W ocenie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w aktualnie obowiązującym stanie prawnym – z uwagi na art. 243 ust. 3b pkt 1 ustawy o finansach publicznych - w przypadku zaciągania przez j.s.t. nowego zobowiązania finansowego z przeznaczeniem na wcześniejszą spłatę zobowiązań, która przypadałaby po roku budżetowym, na który uchwalono budżet celem uzyskania efektu finansowego obniżenia kosztów obsługi spłacanej jednorazowo części długu – wymagane jest:

1/ zaplanowanie w uchwale budżetowej w roku budżetowym, na który uchwalono budżet:

a/ przychodów - w kwocie odpowiadającej sumie rat kapitałowych planowanych do jednorazowej przedterminowej spłaty - których źródłem finansowania będzie nowe zobowiązanie finansowe np. kredyt tzw. konsolidacyjny

Z przychodów tych sfinansowane powinny być wyłącznie wskazane w pkt b rozchody przeznaczone na jednorazową spłatę całości lub części wcześniej zaciągniętych zobowiązań stanowiących tytuły dłużne przypadających do spłaty w latach następnych po roku budżetowym, na który uchwalono budżet.

b/ rozchodów - przeznaczonych na jednorazową spłatę całości lub części uprzednio zaciągniętych zobowiązań stanowiących tytuły dłużne przypadającej na lata następne po roku budżetowym, na który uchwalono budżet.

Celem zaplanowania tych przychodów i rozchodów w budżecie j.s.t. może być wyłącznie obniżenie łącznego kosztu obsługi długu – który to efekt finansowy powinien być przedstawiony w objaśnieniach do uchwały w sprawie w.p.f. .

2/ określenie w uchwale budżetowej (uchwalonej na rok budżetowy, w którym nastąpi zaciągnięcie tzw. kredytu konsolidacyjnego) odrębnego limitu zobowiązań z tytułu zaciągnięcia zobowiązania określonego w art. 89 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych przeznaczonego na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów oraz emisji papierów wartościowych przypadającą po roku budżetowym, na który uchwalono budżet celem obniżenia łącznego kosztu obsługi długu.

Limit zobowiązań zaciąganych w celu obniżenia łącznego kosztu obsługi długu jest limitem odrębnym od wskazanego w uchwale budżetowej limitu zobowiązań z tytułu zaciągnięcia zobowiązania określonego w art. 89 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych przeznaczonego na spłatę rat kapitałowych przypadających do spłaty w bieżącym roku budżetowym.

Zaplanowanie w uchwale wyżej wskazanych przychodów i rozchodów (podlegających wyłączeniu przy ustalaniu wskaźnika określonego w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz określenie w tej samej uchwale budżetowej odrębnego limitu zobowiązań zaciąganych celem obniżenia łącznego kosztu obsługi długu warunkuje możliwość dokonania przez organ wykonawczy czynności prawnych wskazanych w art. 262 ust 2 ustawy o finansach publicznych (zawarcie umowy kredytowej).

Jednocześnie pragnę podkreślić, że wyżej przedstawione stanowisko nie stanowi powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa, do dokonywania której Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach nie posiada uprawnień.

Z poważaniem

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach

[Podpis]
mgr Zdzisław Rekas